

اثر مدیریت دانشگاهی مبتنی به راهبردهای علوم تربیتی در بهبود ناهنجاری دانشجویان خوابگاهی

نسترن بساکی ۱ و علی صباغیان ۲

۱ کارشناسی ارشد رشته مدیریت دولتی؛ دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک (نویسنده مسئول)

۲ استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق

چکیده

ناهنجاری‌های رفتاری از جمله عواملی هستند که به تدریج نظم اجتماعی و خصوصاً خوابگاه دانشجویان را مختل می‌سازند، بنابراین بررسی و شناخت علل ناهنجاری (شبکه‌های عصبی) می‌تواند در تصحیح روند جامعه‌پذیری و بهبود روند علوم تربیتی موثر باشد. حال سوال اینجاست مدیریت دانشگاهی مبتنی به راهبردهای علوم تربیتی در بهبود ناهنجاری (شبکه‌های عصبی) دانشجویان خوابگاهی چه تاثیری دارد؟ یا رابطه بین مدیریت دانشگاهی مبتنی به راهبردهای علوم تربیتی و بهبود ناهنجاری (شبکه‌های عصبی) دانشجویان خوابگاهی معنی دار است؟ برای بررسی مشکلات یاد شده ابتدا باید علل و عوامل آن را به درستی شناخت. پژوهش حاضر با هدف بررسی مدیریت دانشگاهی مبتنی به راهبردهای علوم تربیتی در بهبود ناهنجاری (شبکه‌های عصبی) دانشجویان خوابگاهی انجام گرفته است. تحقیق از نوع کتابخانه‌ای است و از حیث هدف کاربردی است. نتایج پژوهش بیانگر آن است که مدیریت دانشگاهی می‌تواند با شناخت آسیب‌ها و ناهنجاری‌های دانشجویان خوابگاهی، با برنامه‌ریزی صحیح و روانشناسانه به بهبود این آسیب‌ها و ناهنجاری‌ها بپردازد. سکونت در خوابگاه با شرایط ایده‌آل می‌تواند حس امنیت و آسایش دانشجو را تامین نماید، لذا رفع ناهنجاری‌های مذکور جزء ضرورت‌هایی است که می‌تواند بر روی مسائل حاشیه‌ای دانشجویان تاثیرگذار باشد.

واژگان کلیدی: راهبردهای علوم تربیتی، شبکه عصبی، دانشجویان خوابگاهی

مقدمه

جامعه انسانی و روابط اجتماعی براساس نظم اجتماعی و به واسطه هنجارهای اجتماعی اداره و تنظیم می‌شود. هنجارهای اجتماعی الگوها و شیوه‌های رفتار و قواعد تعیین‌کننده کنش متقابل میان مردم هستند که پیروی از آن‌ها موجب تعادل و نظم در جامعه می‌گردد. یک هنجار تعیین می‌کند که در شرایط گوناگون چه رفتاری باید یا نباید داشته باشد. (حجازی، ۱۴۰۰: ۵۹)

در این بین یکی از مسائل اجتماعی برآمده از ناهمنوایی، بروز رفتار انحرافی است که همانند فقر، جهل و بیماری همواره در جوامع انسانی حضور چشمگیر داشته و گستره وسیع و انواع مختلفی را پوشش می‌دهد. با توجه به تنوع تربیت‌ها و رفتارها و تعدد فرهنگ‌ها در خوابگاه‌های دانشجویی، مجموعه‌ای از تضادهای فرهنگی در خوابگاه‌های کشور به وجود می‌آید. متأسفانه در این میان بعضی از جوانان به خاطر وجود ناهنجاری (شبکه‌های عصبی) رفتاری و الگوپذیری از دوستان و هم‌اتاقی‌هایشان به مسیرهای غلط کشیده می‌شوند. (رضائی، ۱۳۹۹: ۵۶)

از جمله آسیب‌هایی که در خوابگاه‌های دانشجویی می‌تواند وجود داشته باشد، نبود امکانات تفریحی و رفاهی مناسب که خود باعث تخلیه نشدن انرژی جوانان می‌شود و اگر هم اتاقی نابابی داشته باشند به ناهنجاری (شبکه‌های عصبی) رفتاری مثل اعتیاد، مصرف مشروبات الکلی و روابط جنسی غیر متعارف کشیده می‌شوند. الگوپذیری از ناهنجاری (شبکه‌های عصبی) توسط دانشجویان در محیط‌های خوابگاهی ممکن است منجر به مخاطرات رفتاری جبران‌ناپذیری در آنها شود. (رابرتسون، ۱۴۰۱: ۶۷)

آنچه که مسلم است، در این برهه از زمان، هنجارشکنی‌ها، کاهش آشکار انسجام و ثبات، تولید الگوهای تثبیت شده اجتماعی، فردگرایی و از سوی دیگر به علت گسترش ارتباطات ملی و جهانی بوده، تمامی اقشار اجتماعی و شهرهای کوچک و مناطق روستایی را در همان ابعاد و یا حتی بیشتر از مناطق شهری بزرگ‌تر تحت تاثیر قرار داده است. (رئیس، ۱۳۹۸: ۴۸)

ناهنجاری‌های رفتاری به عنوان یک مساله اجتماعی در بین طبقات اجتماعی و خصوصا در خوابگاه دانشجویان و بسیاری از ساختارهای جامعه تاثیر گذاشته و اثرات نامطلوب بی‌شماری را برجای نهاده است. پژوهش این پدیده در شرایط فعلی به دلیل افزایش بی‌رویه یک نیاز بنیادی است زیرا دانشجویان خوابگاهی در تهران با مسائل و چالش‌های متعددی مواجه هستند. مسائلی که در نتیجه تضاد زندگی به شکل گذشته و سنتی با نیازهای ناشی از هجوم زندگی جدید و مدرن است. (ساراسون، ۱۳۹۹: ۶۷)

از آنجایی که طبق آمارهای ارائه شده، بیش از نیمی از دانشجویان کشور، در خوابگاه‌ها زندگی می‌کنند و نیز به دلیل آن که شواهد، حاکی از افزایش بروز ناهنجاری‌های متعدد در میان این قشر می‌باشد، از این رو شناخت گونه‌های رفتارهای ناهنجار در محیط خوابگاه، بررسی علل و عوامل آن و در نهایت ارائه راهکارهایی پیش‌گیرانه، ضروری می‌نماید.

پیشینه پژوهش:

* عطیه یونس (۱۴۰۰) در پژوهشی با عنوان بررسی جرم‌شناسی ناهنجاری‌های رفتاری در خوابگاه‌های دانشجویی آورده است: نتایج به دست آمده، حاکی از این است که در میان ناهنجاری‌های مذهبی، سستی و کاهلی مفرط در دین، احتمال وقوع بیشتری دارد. در بین ناهنجاری‌های اخلاقی-اجتماعی و مالی، احتمال وقوع ارتباط گفتاری و مکاتبه‌ای با جنس مخالف، بیشترین فراوانی را دارا می‌باشد. از نظر دانشجویان، تأثیرگذارترین عامل در بروز ناهنجاری‌های مذهبی، فشار گروه همسالان و دوستان بیان شده است. عامل عدم تربیت صحیح از سوی خانواده، و فشار گروه همسالان و دوستان نیز در وقوع ناهنجاری‌های اخلاقی-اجتماعی و مالی موثرترین عامل از رویکرد دانشجویان است. در رابطه با راهکارهای مواجهه با ناهنجاری‌های مذهبی، سودمندترین راهکار پیش‌گیری؛ آموزش و فرهنگ‌سازی در میان خانواده‌ها بیان شده است. در زمینه‌ی مواجهه با ناهنجاری‌های اخلاقی-اجتماعی و مالی نیز، ایجاد امکانات رفاهی و تفریحی و اعمال تربیتی صحیح از سوی خانواده، کارآمدترین راهکار پیش‌گیری از دیدگاه دانشجویان است.

* سمانه سپهوند (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه رفتار-مکان و عوامل ارتقای حس تعلق به مکان دانشجویان دختر خوابگاهی با هدف کاهش ناهنجاری رفتاری آورده است:

نتایج این پژوهش نشانگر آن است که ارتقای حس تعلق به مکان دانشجویان موجب کاهش ناهنجاری رفتاری و به طبع سلامت روان دانشجویان خوابگاهی می گردد.

* مجید خورش (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان بررسی و مقایسه میزان شیوع ناهنجاری های اندام تحتانی دانشجویان دختر و پسر رشته تربیت بدنی دانشگاه آزاد و ارائه حرکات اصلاحی - درمانی آورده است:

چهار ناهنجاری شایع در اندام تحتانی با استفاده از روشهای استاندارد اندازه گیری مورد ارزیابی قرار گرفته است. این ناهنجاریها به ترتیب عبارتند از: ۱ - زانوی پرانتری (با استفاده از روش اندازه گیری فاصله دو برجستگی داخلی زانو) ۲ - زانوی ضربدری (با استفاده از روش اندازه گیری فاصله دو برجستگی قوزک پا). ۳- کف پای صاف (با استفاده از تکنیک ثبت نقش پا). ۴- کف پای گنبدی (با استفاده از تکنیک ثبت نقش پا)

* نظریور محمدتقی (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان رابطه بین سلامت روان دانشجویان با فضای کالبدی خوابگاه: «مورد پژوهی چهار بلوک خوابگاه دختران دانشگاه شهید بهشتی» آورده است:

مسکن دانشجویی ضروری ترین نیاز دانشجویان غیربومی می باشد. دانشجویان با ورود به خوابگاه و دوری از خانواده، بخش زیادی از حمایت های اجتماعی خانواده و جامعه بومی خود را از دست می دهند و دچار احساس تنهایی، غربت، افسردگی، اضطراب، عدم تعلق و دل بستگی به محیط جدید می شوند. نتایج نشان می دهد در مقیاس های فرعی سلامت روان (علائم جسمانی، اضطراب و بی خوابی، اختلال در عملکرد اجتماعی و افسردگی) اختلاف آماری معنی داری بین دو نوع اسکان وجود دارد؛ به طوری که ساکنان بلوک های ۱ و ۲ (فرم آپارتمانی) نسبت به ساکنان بلوک های ۳ و ۴ (فرم خطی) دارای سلامت روانی بیشتری هستند.

سوال پژوهش:

مدیریت دانشگاهی چگونه می تواند با توجه به راهبردهای علوم تربیتی در بهبود ناهنجاری (شبکه های عصبی) دانشجویان خوابگاهی موثر باشد؟

روش تحقیق:

هدف از تحقیق کاربردی و به روش کتابخانه ای و با ابزار فیش برداری صورت می پذیرد.

مبانی نظری:

نظریه مرتن، نظریه هگن، نظریه اجتماعی یا جامعه پذیری و نظریه خودآینه سان کولی و مید نظریه هایی هستند که در این بررسی مورد استفاده قرار گرفته است. نظریه های کنترل بر این پیش فرض استوار است که برای کاستن از تمایل به رفتار نابهنجار، بزهکارانه و مجرمانه باید افراد کنترل شوند. آن ها به این موضوع علاقمندند که چرا بعضی از مردم با هنجارها همنا نمی شوند. (ستوده، ۱۴۰۰: ۴۹)

پاسخی که آن ها ارائه می دهند این است که افراد به دلیل این که نیروهای کنترل کننده در زندگی آن-ها تضعیف شده یا غایب باشد، احتمال مجرم شدن آن-ها افزایش می یابد نظریه های کنترل جرایم جوانان تاکید می کنند. پژوهشگران این نظریه در مورد دو دسته از عوامل کنترل، یعنی کنترل های شخصی و اجتماعی اتفاق نظر دارند و متعقدند نبودن این کنترل-ها موجب پیدایش بزهکاری و جرم می شوند. (همان: ۵)

نظریه پردازان نظارت عقیده دارند که هرچه شخصی به فعالیت های مرسوم معتقدتر و ملزم تر باشند و وابستگی بیشتری به دیگران داشته باشند احتمالاً از قوانین جامعه کمتر سرپیچی می کند. در نظریه آنان دانشگاه، بیش از همه عوامل نظارت اهمیت دارند و متعقدند که در فرآیند اجتماعی کردن فرزندان اهمیت خاصی دارند. (همان)

در نظریه کنترل قدرت هاگان میزان متفاوتی از آزادی پسرها و دخترها در خانواده، یکی از عوامل اساسی متفاوت بودن انحرافات اجتماعی دو جنس دانسته شده است. یعنی پسران نسبت به دختران برای منحرف شدن آزادی عمل بیشتری دارند و این پدیده بیشتر در بین پسران رواج دارد. (سخاوت، ۱۴۰۰: ۳۹)

برطبق نظریه دورکیم که فرهنگ های سنتی و کوچک را زیر نفوذ دین می داند و شعایر دینی موجب پیدایش اندیشه ها و مقوله‌های فکری تازه می شود و ارزش های موجود را تحکیم و تثبیت می‌کند و این شعایر و مراسم جمعی حس انسجام و همبستگی گروهی را تحکیم می کند. بر اساس این نظریه انتظار می رود که هرچه افراد دیندارتر باشند، به علت همبستگی گروهی بیشتر و حس انسجام آن ها که به واسطه دین ایجاد گشته، گرایش به کجروی در بین آن ها کمتر دیده می شود. (بشاورد، ۱۴۰۱: ۳۵)

از نکات اصلی دیدگاه ساترلند این است که افراد به این علت کجرفتار می شوند که تعداد تماس های انحرافی آنان بیشتر از تماس های غیر انحرافی شان است. نظریه انتقال فرهنگی بر این نقطه تاکید دارند که رفتارهای انحرافی از طریق معاشرت با دوستان ناباب آموخته می شود. بنابراین انتظار می رود که افراد دوستان کجروتری دارند، گرایش به کجروی بیشتر از خود نشان دهند با توجه به این دیدگاه کجرو بودن دوستان از مهم ترین متغیرهای تئوریک این نظریه هست. (احمدی، ۱۳۹۸: ۶۵)

نظریه و اندیشه ناهنجاری مرتن از «ناهماهنگی و عدم توازن اجتماعی - فرهنگی» هدف‌های فرهنگی و ابزارها و وسایل نهادینه شده آغاز به کار می کند و این جان کلام مرتن است. همیشه وقتی محافل انسانی هدف‌های معین را (فی‌المثل کالاهای رفاه‌برانگیز را) با کمال میل و به شدت جستجو می‌کنند که در عین حال برای آنان راه‌های قانونی وصول به این هدف‌ها مسدود شود فی‌المثل به‌وسیله بیکاری یا کمی درآمد یا به‌وسیله راه‌های مسدود شده صعود و ترقی و غیره - در آن صورت آنان به‌سوی رفتارهای انحرافی گرایش پیدا می‌کنند. (افقی، ۱۳۹۷: ۴۸)

کلووارد و اوهولین (۱۹۷۲) این اندیشه مرتن را گسترش دادند و آن را به‌صورت «نظریه ساختار بخت» مطرح ساختند. این مؤلفان چنین فرض می‌کنند که نه فقط بخت و اقبال دست‌یازی به وسایل قانونی و مشروع (فی‌المثل درآمد شغلی) از لحاظ اجتماعی - ساختاری تفاوت پیدا می‌کنند، بلکه هم‌چنین امکانات دسترسی به وسایل غیرمشروع (فی‌المثل شبکه‌های ارتباطی در دنیای زیرزمینی) نیز متفاوت است. (شاملو، ۱۳۹۹: ۶۷)

علیه این نظریه ایرادهائی گرفته شده از جمله اینکه این نظریه نامشخص و مبهم است. به‌علاوه این نظریه سطحی و پیش‌پا افتاده است. اما ایراد نامشخصی و ابهام وقتی برطرف می‌شود که انسان دقیقاً بین ارزش‌ها، ضوابط نظم‌برانگیز و ابزارها (امکانات) تفاوت بگذارد. به‌همین جهت در تفسیر و توضیح نظریه ساختار بخت‌ها به‌وسیله اوپ چنین آمده است:

- هرچه هدف‌های مهم اشخاص برای انجام طبقه و دسته‌ای از عملیات شدیدتر و عمیق‌تر باشد.
- هرچه ضوابط و قواعد مهم قانونی برای اعمال هماهنگ دسته عملیات ذکر شده، برای تحقق این هدف‌ها، کمتر شدید باشد.
- هرچه ضوابط نظم برانگیز مهم و غیرقانونی برای اعمال انحرافی معین از دسته عملیات ذکر شده برای تحقق این هدف‌ها شدیدتر باشد.

- هرچه امکانات کمتر باشد تا وصول به هدف‌ها را برحسب ضوابط قانونی نظم‌برانگیز، تأمین سازند.

در این صورت بیشتر اشخاص اعمال انحرافی مرتکب خواهند شد. (کهزادی، ۱۳۹۷: ۵۷)

اما در مورد ایراد پیش با افتاده بودن و سطحی بودن ابتدائاً به‌نظر می‌رسد که موضوع روشن است؛ زیرا مسلماً، اگر کسی الکل در اختیار نداشته باشد که نمی‌تواند الکلی باشد و نیز به مصرف مواد مخدر باز نمی‌گردد اگر اصلاً مواد تحویل نشود و نیز دزد حرفه‌ای مواجه با شکست خواهد شد اگر انگشتان دست او کج و ناقص یا ناقص‌الخلقه باشد. البته این نظریه یک سری از شرایط

¹ Chancenstruktur-Theorie

لازم را به ما ارائه می‌دهد که در جامعه به‌طور کلی و با درجات متفاوتی از اهمیت وجود دارند به‌طوری که در آنها امکانات ترقی شغلی متفاوت با اشکال انحرافی معین، نتیجه می‌شوند. (سوشار، ۲۰۲۰: ۸۶)

برای مرتن اندیشه و برداشت ناهنجاری به‌ویژه در خدمت توضیح و تبیین وضعیتی است که بیشتر در قلمرو قشر عوام و زیرین آهنگ رشد زیاد جنایت قرار دارد تا در قلمرو قشر متوسط آن (جامعه). اکنون نیز باید دید که اشکال جرم و خلاف ویژه قشرها و برحسب آنها می‌توانند تغییر کنند (فی‌المثل چاقوکشی خصلت خاص قشر عوام است در حالی که اختلاس خصیصه ممتاز و خاص قشر بالای جامعه). به‌طور عام در حقیقت وابستگی به قشر عوام وسایل و ابزارهای مشروع را در اندازه و تعداد کمتری و در عین حال ابزارها و وسایل غیرمشروع را در مقیاس بیشتری در اختیار دارند. (سایکس، ۲۰۲۱: ۳۷)

در مورد جنایت اقتصادی این مورد ممکن است برعکس شود به‌ویژه در آنجا که درآمد زیاد بوده و موقعیت‌های اطمینان‌بخش و اعتمادآور، کاربرد ابزار غیرمشروع را ممکن می‌سازند و می‌توانند پاداش‌دهی‌های مورد انتظار را بالاتر قرار دهند، بالاتر از کاربرد آنچه در اینجا کاربرد ابزار مشروع و قابل دسترسی، اجازه می‌دهند. (ولش، ۲۰۲۱: ۹۴)

ناهنجاری های تربیتی:

تکرار کمبودهای فرد:

تکرار زبانی کمبودهای فرد سبب می‌شود فرد در صدد مقایسه خود با دیگران بر آید و با داشتن نقص جسمی یا روحی، احساس حقارت کند؛ در نتیجه، اگر چه والدین از مقایسه استفاده نکرده اند، فرد خود در صدد مقایسه بر آمده و حس حسادت را در خود تقویت می‌کند. اثر دیگر تکرار زبانی کمبودهای فرد این است که سبب می‌شود فرد از کسانی که وی را به دلیل نداشته هایش مذمت و سرزنش کرده اند متنفر شود و کینه آنان را در دل خود بپروراند. (فولادی، ۱۴۰۱: ۵۸)

حسادت:

حسادت، یکی از صفات زشت است که اگر در انسان ریشه نماید، سبب گناهان بسیاری خواهد شد. ابلیس به واسطه حسادت، حضرت آدم (علیه السلام) را از بهشت بیرون فرستاد؛ حسد اعمال انسان را تبه می‌سازد. (کاهنی، ۱۳۹۷: ۸۵)

خودنمایی در جمع:

گاه فرد در جمع یا در مهمانی لجبازی می‌کند تا توجه والدین و دیگران را به خود جلب کند، تا دیگران به او توجه کرده آنچه را می‌خواهد برایش فراهم سازند. اگر به او شخصیت داده و قبل از لجبازی او را در کانون توجه و تعریف قرار دهید، دیگر او نیازی به این رفتار نخواهد داشت. (کردزنگنه، ۱۳۹۹: ۶۸)

نتیجه گیری:

فرد به عنوان موجود اجتماعی همواره در کنش متقابل با افراد دیگر است و رفتار بهنجار و نابهنجار نتیجه فرایندهای دایمی کنش-متقابل بین اعضای جامعه است محیط اجتماعی رفتار فرد را متأثر، محدود، کنترل، تعدیل و یا تغییر می‌دهد. انحراف اجتماعی در فرآیندهای کنش متقابل اجتماعی شکل می‌گیرد، بنابراین فرد در فرآیند مشاهده و یادگیری رفتار انحرافی، تقلید و الگوسازی از افراد منحرف، کنترل‌های ضعیف درونی و بیرونی و جامعه‌پذیری ناقص و تغییر هویت که به علت برچسب‌های اجتماعی در وی به وجود می‌آید، مرتکب جرم و بزهکاری می‌شود.

رفتار اجتماعی و روابط اجتماعی از طریق هنجارها که منظور شیوه‌های جا افتاده رفتار است و حدود آن را تعیین می‌کند، تنظیم می‌شود. یک هنجار تعیین می‌کند که فرد در شرایط گوناگون چه رفتاری باید و یا نباید داشته باشد. البته همیشه این امکان هست که رفتار فرد با آنچه از او انتظار می‌رود مطابقت نداشته باشد همیشه جایی برای تغییر هنجارها وجود دارد و هر هنجار تاریخ مربوط به خود را دارد یعنی نظر گروه در طول زمان نسبت به رفتار مناسب یا نامناسب می‌تواند تغییر کند. ناهنجاری‌های رفتاری از جمله عواملی است که به تدریج نظم اجتماعی را مختل می‌سازد. بنابراین بررسی و شناخت علل ناهنجاری اجتماعی می‌تواند در

تصحیح روند جامعه‌پذیری و نظم اجتماعی موثر باشد. نتایج تحقیقات نشان دهنده این است که عوامل مختلف فردی و اجتماعی در بروز ناهنجاری‌های دانشجویان دانشگاه موثرند.

از جمله این عوامل می‌توان به این موارد اشاره کرد. ناهنجاری‌های فرهنگی، روابط اجتماعی و گروه همسالان و پایگاه اجتماعی اقتصادی و فرهنگی خانواده و ... گسترش روزافزون برخی ناهنجاری‌ها در جوامع مترقی امروز تامل و تفکر فراوانی را می‌طلبد. براساس دانش موجود به نظر می‌رسد که اغلب رفتارهای ناهنجار، نتیجه یک واقعیت بحرانی نیست بلکه منتج از تجارب و یادگیری‌های ناسالم در طی مدت‌های طولانی هستند.

متأسفانه این روزها قلیان و سیگار دروازه‌های ورود به ناهنجاری رفتاری (شبکه‌های عصبی) در خوابگاه‌ها هستند و انحراف ذهنی دانشجویان گسترش روابط جنسی خارج از چارچوب‌های اخلاقی مهم‌ترین آسیب جنسی محسوب می‌شود. مصرف مواد مخدر و اقدام به خودکشی در خوابگاه‌های دانشجویی رو به ازدیاد است.

به این ترتیب می‌توان گفت فضای محدود خوابگاه‌های دانشجویی و کمبود امکانات مناسب در این اماکن، علاوه بر سلب آرامش و تفکر از دانشجو، او را به عنوان قشر مؤثر در تحولات و حیات کشور، به سوی رفتارهای حاشیه‌ای و ناهنجار سوق می‌دهد. ناهنجاری‌های رفتاری نیز شاخه‌ای از علوم تربیتی است و بهتر است مدیریت دانشگاه به بررسی و ارائه راحل آن بپردازد. مشاهده آمارها و شواهد افزایش ناهنجاری (شبکه‌های عصبی) در میان جوانان دال برگسترش و شکل‌گیری رفتارهای غیرمقبول ناهمنوایی با هنجارهای رسمی و مورد پذیرش عموم و در پی آن به مخاطره افتادن امنیت اجتماعی است.

پیشنهادات:

۱- با توجه به تاثیر تقید مذهبی بر ناهنجاری‌ها، ضروری است مدیریت دانشگاه با تقویت ارتباط خود با دانشجو و از طریق وسایل ارتباط جمعی یا بصورت رو در رو یا کلاس‌های آموزشی در طرز تفکر و رفتار دانشجویان خوابگاهی موثر واقع شوند. اگر پیام به - سمت ارزش‌های مذهبی جامعه گرایش پیدا کند، می‌تواند در جهت تربیت دینی دانشجویان خوابگاهی موثر افتد.

- مدیریت دانشگاه می‌تواند در محیط آموزشی با تشویق کسانی که رفتارهای متناسب با هنجارها و ارزش‌های مورد انتظار را دارا هستند و تنبیه متناسب با دانشجویانی که فاقد چنین شرایطی هستند، رفتار دانشجویان خوابگاهی را کنترل نماید.

- استفاده از حداقل امکانات به منظور انجام مسابقات در زمینه‌های مختلف ورزشی فرهنگی و اعتقادی و ... می‌تواند در ارضای نیاز استقلال‌طلبی و خودشناسی دانشجویان خوابگاهی به طور سالم موثر باشد و از بروز اشکال ناهنجاری، خودنمایی و ابراز وجود جوانان بکاهد.

- مدیریت دانشگاه می‌تواند با تشکیل جلسات فوق برنامه با مسئولین کشور در جهت برآورده کردن نیازهای دانشجویان خوابگاهی و ارائه نتایج حاصل از رفتارهای ناهنجار برای افراد جامعه در محیط‌های آموزشی از فعالیت‌های لازم و موثر بهره مند گردد.

منابع:

احمدی، چ. (۱۳۹۴). میزان افسردگی در دانشجویان پزشکی اهواز. فصلنامه اندیشه و رفتار. دوره ۱
افقی، ن. (۱۳۹۷). مطالعه تطبیقی ارزش‌ها و هنجارها و رابطه آن‌ها با آنومی، (مطالعه موردی دانشجویان ساکن در خوابگاه‌های دانشگاه گیلان)

بشاور، س؛ و دیگری. (۱۳۹۸). همه‌گیرشناسی اختلالات عاطفی رفتاری در دانش‌آموزان ابتدایی شهر تهران. پژوهش در حیطه کودکان استثنائی

حجازی، ا. (۱۴۰۰). بررسی عوامل موثر در بروز انحرافات اجتماعی از دیدگاه دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد. فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی

رابرتسون، ی. (۱۴۰۱). درآمدی بر جامعه. ترجمه: ح، بهروان. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی

رضائی، ر. (۱۳۹۹). بررسی ناهنجاری در نوجوانان راهنمایی و دبیرستانی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان

رئیس، ج. (۱۳۹۸). جوانان و ناهنجاری‌های رفتاری. فصلنامه علوم اجتماعی سراسون، ۱؛ و دیگری. (۱۳۹۹). روانشناسی مرضی. ترجمه: ب، نجاریان و دیگران. تهران: انتشارات رشد. ستوده، ه. (۱۳۷۳). مقدمه‌ای بر آسیب‌شناسی اجتماعی. تهران: انتشارات آوای نور. چاپ دوم سخاوت، ج. (۱۴۰۰). جامعه‌شناسی انحرافات. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور شاملو، س. (۱۳۹۹). بهداشت روانی. تهران: انتشارات چهر فولادی، ع. (۱۴۰۱). مشاوره هم‌تایان. تهران: انتشارات طلوع دانش کاهنی، س. (۱۳۹۷). بررسی تاثیر جدایی والدین بر بروز رفتارهای ناهنجار. همایش سراسری بحران در خانواده کهرزادی، ن. (۱۳۹۷). بررسی عوامل موثر در بروز رفتارهای ناهنجار در دانش‌آموزان متوسطه عمومی مدارس عمومی و مدارس دولتی شهر برازجان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اصفهان

CoslinT, p. (1986). Adolescence and vandalism, journal of orentaionsco. lairede Professionally. 1, n4. P.p: 357-364.

Suchar, C. (2020). Social Deviance. usa:Holt, Rin ehart and Winston.

Sykes, M. & Matza, D. (2021). Techniqnes of Neutraliz: Atheory of Delinquency. INr. Giallombardo (Ed). A Book of readings. New York: Willy.

Welsh, Wayne N. Jacr. Jack R, Greene. & Patyiciah, Jenkins. (2021). School Disorder: The Influence of Individual factors. Criminology. P.p: 73-115.